

อาจารย์อัสยุช และคุณวิสุทธิจิตร จำริญญ

THE PIANIST

เมื่อนักดนตรี
ลึกซึ้งกับเครื่องเสียง

ปี ค.ศ. 1700 เปียโนถูกคิดค้นครั้งแรกที่เมืองฟลอเรนซ์ อิตาลี โดย บาโทโลเมโอ คริสโตฟรี ซึ่งเดิมทีเป็นนักประดิษฐ์ฮาร์ปซิคอร์ด หลังจากนั้นก็พัฒนาตามลำดับ รากฐานจริงๆ นั้น มาจากพัฒนาการของฮาร์ปซิคอร์ด ซึ่งมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายศตวรรษ ทั้งขั้นตอนการผลิตแผ่นขยายเสียง โคร่ง และคีย์บอร์ด

ยุครุ่งเรืองของเปียโนอยู่ที่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 รูปแบบของเปียโนเวียนนา ในขณะนั้นมีโคร่งไม้สายสองเส้นต่อโน้ต พร้อมค้อนหนึ่ง แม้กระทั่งคีตกวี วูล์ฟกัง อมาเดอุส โมซาร์ท ก็ยังประพันธ์เพลงของเขาผ่านเปียโนชนิดนี้

เท่าที่ทราบ เปียโนแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ แกรนด์เปียโน และเปียโนแบบตั้งตรง

แกรนด์เปียโน จะมีสายและโคร่งวางในแนวนอน สายเสียงจะถูกขึงออกจากคีย์บอร์ด ซึ่งทำให้มีเสียงและลักษณะที่ต่างออกไปจากเปียโนตั้งตรงแต่จะใช้พื้นที่มาก และต้องหาห้องที่มีการสะท้อนเสียงที่พอเหมาะ เพื่อคุณภาพเสียงที่ดีที่สุด ในบรรดาแกรนด์เปียโนเองยังมีหลายขนาดและประเภทแตกต่างกันตามผู้ผลิตหรือรุ่น อาทิ คอนเสิร์ตแกรนด์ ที่มีขนาดประมาณ 3 เมตร หรือแกรนด์ ที่มีขนาดประมาณ 1.8 เมตร และ อีกแบบหนึ่งก็คือ เบบี้แกรนด์ ที่มีขนาดสั้นกว่าความกว้าง

นับตั้งแต่ปี 1980 เป็นต้นมา มีการผลิตดิจิตอลเปียโนขึ้นมา เพื่อให้รสชาติดนตรีแตกต่างออกไป จากเปียโนดั้งเดิม

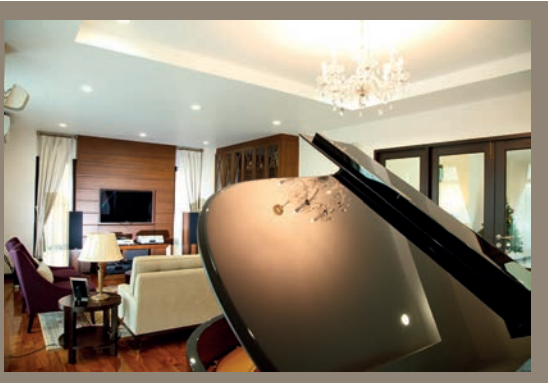
เปียโนในยุคใหม่ เกือบทุกตัวจะมี 88 คีย์ (หรือมากกว่า 7 Octave เล็กน้อย เรียงลำดับตั้งแต่ A0 ถึง C8) แต่ทว่าเปียโนรุ่นเก่าหลายตัวมีเพียง 85 คีย์ (ตั้งแต่ A0 ถึง A7) ผู้ผลิตบางรายก็อาจจะเพิ่มปริมาณคีย์ให้มากกว่านั้น

เรื่องของเปียโน ผมเองจะคุ้นชินกับยามาฮา เพราะส่วนใหญ่ในบ้านเราตามโรงแรม หรือคอนเสิร์ตจะเจอแต่ Yamaha เกือบทุกแห่งหน และโรงเรียนที่สอนดนตรี ก็เจอแต่ Yamaha แม้จะแตกต่างกันที่รุ่น มีอีกสองยี่ห้อ ที่ผมพอรู้จักคือ Bosendorfer และ Steinway & Sons ตอนที่ผมเห็นมาตั้งตระหง่านอยู่ตรงหน้าสุดสง่างาม คือ Steinway & Sons

เราไม่ได้พาท่านมาเรียนรู้เรื่องเบื้องต้นของเปียโน โดยไร้ความหมาย ผมมักเจอคำถามที่ว่า Piano ของ Yamaha กับ Steinway & Sons อันไหนดีกว่ากัน ผมตอบไม่ถูก แต่วันนี้เองที่ถึงบางอ้อ เมื่ออาจารย์อัสยุช จำริญญ ครูสอนเปียโนมือหนึ่งบอกได้แค่คำว่า เสียงต่างกัน และราคาของ Steinway & Sons จะแพงกว่ายามาฮา ในขณะที่ศิลปินส่วนใหญ่ก็นิยมใช้ Yamaha เพราะเสียงดี ทนทาน สมบุกสมบัน

ที่กล่าวมายืดยาว เพื่อจะปูพื้นเรื่อง ว่าเรากำลังจะไปดูชุดเครื่องเสียงของอาจารย์สอนเปียโนครับ แต่เรื่องที่จะคุยได้ครอบคลุมมากมายหลายหลากจริงๆ

ชายหนุ่มหน้าตาดี ดวงหน้าแย้มยิ้มออกมาต้อนรับ หลังจากพวกเราอะจะงะกันสักพัก กว่าที่จะเข้ามาถึงซอยเย็นอากาศ ที่เย็นสมชื่อ เพราะเดินเข้าบ้านมา ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนสอนเปียโน ฝนก็เริ่มโปรยปรายแล้ว พร้อมกันนั้น ภรรยาที่น่ารักของเจ้าของบ้านก็เดินมาทักทายเราก่อนที่เจ้าของบ้านอีกหนึ่งจะโผล่มาส่งเสียงโห่ๆ ให้ตกใจเล่น คุณชายท่านนี้สี่ขาสีขาวหน้าตาบ้องแบ๊ว เป็นขวัญใจของสองสามีภรรยานักเปียโน ที่หลายคนในวงการรู้จักกันดี

ห้องโถงรับแขก

“ การฟังเครื่องเสียงก็มักจะเป็นเวลาเลิกงาน ผมโชคดีที่ว่าผมใช้เวลาเลิกงานเดินทางกลับบ้านในเวลา
หนึ่งนาทีก่อน แล้วผมก็นั่งฟังมัน แล้วไม่ได้เสียเวลาบนท้องถนน ก็มีเวลามีความสุขกับมัน ”

“เขาชอบโซว้อฟครัป ไม่ก๊ัด แต่คึกคะนองตามประสาหมา
ที่ไม่ใช่หมา”

ใช่แล้ว เขาได้เข้ามาเคล้าเคลียเจ้าของ พร้อมกับดมพิสูจนกลิ่น
ทั้งผม ช่างภาพ และฝ่ายสัมพันธ์ ไม่เว้นกระทั่ง คุณปิยะนัส แห่งร้าน
ปิยะนัส ฟอรัมพอลิและไว้วางใจแล้ว ก็จะไปนอนสงบนิ่งราวกับไม่มีอะไร
ก่อนหน้านั้น

เราก็ได้นั่งลงตรงห้องรับแขกของบ้าน ที่ดูเหมือนกับว่าเราทั้งหลาย
อยู่ในแค็ตตาล็อกของผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์หรือหนังสือประเภทตกแต่งบ้าน
ใช่แล้วบ้านหลังนี้สร้างเพิ่งเสร็จไม่นาน วางตำแหน่งของทุกชั้นอย่างมีสไตล์
ตกแต่งเรียบง่าย สะอาดสะอ้านทุกกระเบียดนิ้ว พร้อมกันนั้นการย้าย
โรงเรียนมาอยู่ในพื้นที่เดียวกัน “ผมสามารถเดินจากบ้านไปยังที่ทำงาน
ไม่เกินหนึ่งถึงสองนาที” ฟังแล้ว อัจฉาอาจารย์อัสยุช เสียใจอะไร

บทสนทนาที่เริ่มต้นก็จะเป็นเรื่องเปียโน เพราะมีความน่าสนใจ
อย่างยิ่ง โดยเฉพาะ คุณอัสยุช จักรูญ (อัส) เป็นอาจารย์สอนเปียโนเจ้าของ
โรงเรียนดนตรีดีมาส DEMUS (Dalcroze Eurhythmics and Music
School) ที่อยู่ลึกเข้าไปในซอยเย็นอากาศ ที่ไม่เคยโฆษณา ใครมาเรียน
แล้วก็จะเป็นการบอกต่อกันไป จนเป็นที่รู้จักในวงกว้างขวาง หากคุณอยาก
เสริมทักษะ หรือมาเริ่มเรียน เห็นที่จะต้องรอสมัครปีหน้า เพราะปีนี้
นักเรียนเต็มเอียดแล้ว การสอนที่นี่ เขาสอนกันแบบตัวต่อตัวครับ

นอกจากสงสัยเรื่อง น้ำเสียงของเปียโนแต่ละตระกูลแล้ว อาจารย์
อัสยุช ยังเล่าเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยเกี่ยวกับเปียโนให้เราฟังด้วยความ
เพลิดเพลิน อย่างเช่นเปียโนของยามาฮา เป็นต้น มันเปียโนเริ่มต้นซึ่ง
อาจารย์อัสเองก็เริ่มต้นเรียนมาแต่เล็ก ๆ ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ
ก่อนที่จะมาเจริญรอยตามเปิดโรงเรียนสอนเป็นของตัวเองในวันนี้

“ผมว่ายามาฮาคือความเก่งของคนญี่ปุ่น ผมคิดว่ามันมีความมั่นคง
ใช้งานก็สมบุกสมบันทุกอย่าง เวลาที่เขาบริการจัดเครื่องเสียงเรื่องอะไร
ทุกคนก็จะบอกว่ายามาฮาทำไม่ยากเกินไป ในขณะที่เปียโนอื่นๆ ก็จะต้อง
ใส่ใจค่อนข้างมาก อย่าง Steinway & Sons ผมซื้อมาผมจูนไปตั้ง 4 คน
แล้วละ”

ผมทราบมาว่า เปียโนนั้นสำคัญที่ช่างผู้จูนเสียงเหมือนกัน อันนี้คือ
หัวใจหนึ่งของการเปียโน การจูนต้องได้ช่างที่รู้จริงและสำคัญก็คือถูกใจด้วย
อย่าง Steinway & Sons ที่อยู่ในห้องรับแขกและใกล้สถานที่จุดมุมฟัง
เครื่องเสียง ตอนที่ซื้อมาทางบริษัทจะมาจูนให้ มันเป็นเคสที่รวมๆ อยู่ใน
ประกัน “แต่ว่าปกติเปียโนของผมก็จะมีช่างจูนที่ถูกใจ โดยเฉพาะ”

ผมสงสัยในความหมายนี้มากๆ จนอาจารย์อัส หรืออาจารย์
อัสยุชต้องอธิบายความว่า

ตามปกติ ถ้าจูนเปียโนทุกคนก็เข้าใจว่าต้องจูนให้เสียงเปียโน
ไม่เพี้ยน เหมือนเสียงกีตาร์ ปัจจุบันช่างจูน มีหลายๆ คน แต่ต่างวิธีกันไป
เพราะว่ามันจูนได้ยากมาก หลากๆ คน จูนด้วยตา คือมันมีเครื่องจูนเนอร์
กดแล้วดูตรง “เคยเห็นส้อมที่เป็นตัวไอเคมครับ ยาวๆ นั่นคือส้อมโลหะ
140 เฮิร์ตซ์ ไปเคาะให้ดังปึง ตัวเดียวที่เหลือใช้ทุหมดเลย”

“จูนนี่ก็คือเรื่องหนึ่งที่ทำให้เสียงไม่เพี้ยน สองคืออวยซ์ซิ่ง แปลว่า
ทำให้โทนเสียงเท่ากันสม่ำเสมอ เปียโนใช้ไปสมมุติว่าเราเล่นตรงกลางเยอะ
ใช้ไหมครับ ซ่อนที่เมื่อเคาะไปมากๆ มันก็แข็ง เสียงมันก็แหลมๆ เหมือน
ระนาด เอาไม้แข็งไปตีกับการใช้ไม้นุ่มไปตี มันก็ไม่เหมือนกัน เสียงที่
ไม่ค่อยได้ใช้ กับเสียงที่ตีบ่อยๆ เสียงมันก็ไม่สม่ำเสมอ ก็ต้องปรับ
เขาเรียกอวยซ์ซิ่ง ปรับให้ทุกโทนมันเหมือนกัน”

“วอยซ์ซิ่งก็จะบอกว่าเราชอบโทนไหน แนวนุ่ม แนวเบิร์ท เขาก็จะปรับให้หมด แล้วอย่างที่ 3 เมื่อมีจูนเนอร์ วอยซ์ซิ่ง เรกคอร์ท คือการทำให้น้ำหนักของคีย์ต่างๆ มันมีความสม่ำเสมอ ทำงานได้ดี ถูกใจคนเล่นด้วย พอเล่นไปแล้วตรงกลางมันก็จะหลวมหน่อยเพราะใช้งานเยอะ ไอ้ตัวนี้ใช้น้อยมันจะไม่เท่ากัน นี่คือความยาก แต่ถ้าช่างที่ชำนาญเขาจะทำได้ทุกอย่าง แต่ว่าบางคนเขาก็อยากจูนแบบนี้เพราะสบาย”

หลายเรื่องที่เราคุยกัน ล้วนคือวิชาเปียโนไปแทบทั้งหมด เพราะนำเสนอใจมาก อย่างเช่นราคาค่าจูนเปียโนแพงสักแค่ไหน อาจารย์อัส บอกว่าอันที่จริงไม่ต่างกันมากหรอกในช่างแต่ละคน มันกลับไปอยู่ที่ว่าในฐานะคนสอนดนตรีที่เอาจริงเอาจังก็ต้องการให้ได้ดีที่สุด เรียกว่าคนปรับต้องใช้จิตวิญญาณของช่างปรับเสียงอย่างเต็มที่ด้วย “มันยากครับ เพราะว่าเวลาที่วอยซ์ซิ่งเขาต้องใช้ช้อนนั้น มันต้องมีทั้งเทคนิค มีการที่จะเอาเหมือนเข็มแหลมๆ แทงเข้าไปในตัวช้อนเพื่อให้อากาศมันเข้าไปแล้วฟูขึ้นตำแหน่งก็ต้องแม่นยำ ผิดตรงไหน ช้อนพังอีก บางทีเสียงนุ่มไป เขาจะมีน้ำยาใช้ในการปาดตรงปลายๆ ออก ให้มันฟู โห! มันยากมาก”

สิ่งที่เราทราบก็คือ เรื่องของราชนันท์แห่งเครื่องดนตรี หรือเปียโนยามาฮาที่มีชื่ออยู่มากทีเดียว การผลิตเปียโนออกมาแต่ละตัว สมมุติในรุ่นเดียวกันน้ำเสียงใกล้เคียงกันมาก เรียกว่ามีสแตนด์ดาร์ด มันใจในเสียงได้เสมอ ในขณะที่ Steinway & Sons ทำออกมาน้ำเสียงกลับไม่เป็นเช่นนั้น ทั้งๆ ที่เป็นล็อตเดียวกัน ทำออกมา 2 ตัว น้ำเสียงก็ยังไม่เหมือนกัน แต่ว่านี่คือเสน่ห์อย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนชอบ และอาจจะเลือกของที่แตกต่างกัน และจูนได้คนละแบบ

อาจารย์อัส กระซิบบอกว่า “ปัจจุบันก็ถือว่าเป็นเปียโนระดับโลกเหมือนกัน มีที่หอประชุมมหิดล สุดยอดมากและยังมียามาฮา 9 ฟุต ซีเอฟ แต่ยังไม่ใช่ ซีเอฟเอ็กซ์ แล้วก็สกายเวย์ ฮาบุ แล้วก็ฟาซิโอส์ด้วย”

คุยไปเรื่องเปียโนเสียยาวมาก ผมก็หันกลับมาที่เครื่องเสียงชุดตรงหน้าที่มีลำโพง ProAc ยืนพื้น แล้วสอบถามว่ามันเหมือนเครื่องเสียงใหม่ ที่มีบุคลิกเสียงเป็นตัวของตัวเอง เขาได้ตอบว่า “มีครับ ผมว่ามันเป็นเสน่ห์ มันเป็นรสนิยม เพียงแต่ว่าเครื่องดนตรี ไม่ใช่ แต่ว่าเสียงเป็นยังไง แต่ว่ามันมีฟิลลิ่งของการเล่นด้วย ฟิลลิ่งของการเล่นและเสียงคนที่เล่นก็จะตอบสนองเสียงและฟิลลิ่งที่มันออกมา มันก็จะมีในเรื่องของความรู้สึกที่มันออกมา”

อันที่จริงแล้ว อาจารย์อัสสุข จำรูญ ในวัยเด็กไม่ก็ชอบ ก็เริ่มจากนักเรียนสยามกลการมาก่อน ส่วนโรงเรียนเปียโน เพิ่งเปิดมาปีนี้ปีที่ 8 แต่ทว่า ตัวเองนั้นคร่ำหวอดกับการทำงานด้านเปียโน ซึ่งในปีนี้ คือปีที่ 25 สิ่งที่อาจารย์อัส ประทับใจคือครั้งหนึ่งของชีวิต ได้ทำงานกับอาจารย์ณัฐ ยนตรรักษ์ มาตั้งแต่เด็ก แล้วก็มาเปิดโรงเรียนในภายหลังที่แต่งงานกับแพน คือคุณวิสุทธิจิตร จำรูญ (ตูน) ที่นี้เป็นโรงเรียน ที่เน้นคุณภาพไม่เคยมีเฟซบุ๊ก ไม่เคยลงอินเทอร์เน็ต ไม่เคยมีเว็บไซต์ ไม่มีอะไรเลย

ทุกอย่างอาศัยการที่มีลูกศิษย์ลูกหาผู้ปกครองบอกต่อ เนื่องจากโรงเรียนแห่งนี้ ไม่ได้ต้องการนักเรียนเยอะ จุดประสงค์ของอาจารย์ทั้งคู่ต้องการให้มันเล็กและก็จะไม่มากไปกว่าเดิม กระนั้นก็ตามปัจจุบันมีนักเรียนมากถึง 130 คน ทุกเพศทุกวัย เปียโนมีเทคนิคมากมายไม่รู้จบ สามารถเรียนรู้ไปได้ตลอดชีวิต トラบเท่าที่คุณต้องการ และโรงเรียนมาอยู่ลึกในซอยขนาดนี้คนต้องตั้งใจมาเรียนอย่างจริงจัง ไม่งั้นใครจะมา

ผมสงสัยว่า เปียโนมันมีเทคนิคอะไรที่ต้องสอนขนาดที่ว่าไม่รู้จบ คำตอบคือ “ดนตรีมันไม่มีที่สิ้นสุด อย่างแรกก่อน ถ้าเรียกว่าเรียนเปียโน เอาจริงๆ อย่างผมเริ่มเรียนตอนเด็กๆ ก็เริ่มเรียนประมาณ 7-8 ขวบ แต่ปัจจุบันมันเริ่มเรียนได้ตั้งแต่ 5 ขวบ หรือก่อนหน้านั้นด้วยซ้ำไป 4 ขวบกว่าก็เริ่มได้แล้ว เพราะตำราพัฒนาไปมาก มันเหมาะกับคนเล็กลง ทั้งในเรื่องของกล้ามเนื้อ สมารถในเรื่องของความรู้ที่จะให้ เช่น เด็กเล็กยังอ่านหนังสือไม่ได้ หรือแทบอ่านไม่ได้ จะดีไซน์หนังสือยังไง คนที่ดีไซน์หนังสือเก่งมาก ในการทำให้สอนเด็กเล็กๆ ได้ เพราะฉะนั้นเริ่มตั้งแต่เด็กๆ ในปัจจุบันนิยมเริ่มที่เด็กเล็ก 5-6 ขวบ ขึ้นมาเรียนได้จนถึงปริญญาเอก เลยทีเดียว”

ที่โรงเรียน มีสองอาจารย์หลักคือ คุณอัสสุขและคุณวิสุทธิจิตร จำรูญ (ตูน) สองสามีภรรยาผู้น่ารัก อธิษาศัยดี และครูดนตรีที่เคยจบไปจากที่นี่ มาร่วมกันสอนตามหลักสูตร ทั้งคู่เคยเป็นอาจารย์พิเศษที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหิดล แต่ปัจจุบันอาจารย์อัสสุขไม่ได้ไปสอนแล้ว เพราะไม่มีเวลาแต่ภรรยา คือคุณตูน ยังคงหาเวลาไปสอนบ้าง

“แต่ว่าไม่ได้เรียนเปียโนนะครับ ของคุณจะเป็นระบบที่ชื่อว่า Dalcroze Eurhythmics คือระบบการเรียนดนตรีที่เน้นให้เราใช้ทุกส่วนในร่างกาย โดยในเมืองนอกเขาจะเน้นให้เด็กเรียนตั้งแต่เล็กมาก ประมาณ 18 เดือน แต่ว่าคลาสอย่างนี้ ผู้ปกครองต้องเข้าด้วย ซึ่งในเมืองนอก ผู้ปกครองเขาก็เหมือนให้ความร่วมมือกับการเรียนอยู่แล้ว ซึ่งมันทำให้เวิร์ก แต่การเรียนบ้านเรา บางทีก็ส่งมากับพี่เลี้ยงบ้าง แล้วไม่ได้ทำกิจกรรมกับเด็ก เพราะฉะนั้นในการสอนอาจจะยากหน่อย”

ดนตรีย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีของการเลือกเครื่องเสียง อาจารย์อัสสุช เล่าเรื่องราวให้เราฟังเกี่ยวกับเปียโนราวกับสายน้ำไหลเรื่อยน่าฟัง จนแทบลืมไปว่า เรามาฟังชุดเครื่องเสียงของอาจารย์ สิ่งแรกที่เรายากูมูกาก็คือการฟังเครื่องเสียงฟังถึงขนาดไหนเคยรู้สึกไหมว่าเรามีความรู้เรื่องดนตรีขนาดนี้เราอาจจะฟังลึกกว่าคนอื่น?

คำตอบนี้ อาจารย์อัสสุช บอกว่า “ผมว่าด้วยความที่เล่นดนตรี คือธรรมชาติมันคือต้องได้ยินอยู่แล้วถ้าเราไม่ได้ยินเราคงไม่สามารถถ่ายทอดออกไปได้ เพราะเวลาที่เรารู้สึกได้ยินเองตามธรรมชาติ เราได้ยินมากกว่าคนอื่น หรือคนอื่นได้ยินมากกว่าเรา มีอารมณ์ร่วมกับมัน แล้วเวลาผมฟังเครื่องเสียง ผมไม่ได้ฟังแค่ว่า ฟังไปแค่นั้น อีกอย่างคือคนส่วนใหญ่ที่ฟังเครื่องเสียง อาจจะมีความรู้สึก รัก หรือ ชอบ หรือ ผ่อนคลาย”

อาจารย์อัสสุชย้ำว่า ต่อให้ไม่มีเครื่องเสียงดีๆ เขาก็ฟังอยู่แล้ว เพราะมันต้องศึกษา “ยกตัวอย่างเปียโนต้องฟังว่าเออ เพลงนี้ สมมุติว่าผมฟังเพลงคลาสสิก เพลงเดียวกัน อย่างของบีโธเฟิน คนเล่นคนที่หนึ่งเขาตีความยังไง คนที่สองเล่นเพลงเดียวกันเขาตีความยังไง คนที่สามเล่นเขาตีความยังไง มันต่างกันออกไป เครื่องเสียงก็มีบุคลิกของเขาต่างเช่นกัน”

แน่นอน ว่าเพลงโปรดของอาจารย์อัสสุช มีหลายหลาก ทั้งพ็อพ แจ๊ซ และคลาสสิก แต่คลาสสิกจะเน้นฟังชุดบนชั้นบนของบ้าน ไม่ใช่ห้องรับแขก แต่เป็นชุดใกล้ห้องนอน แต่น่าแปลก มีความรู้สึกที่ว่าตัวเองจะถูกใจ เฉพาะลำโพง ProAc เท่านั้น อาจารย์อัสสุช บอกว่าเพลงที่ฟังบ่อยมากคือคลาสสิก เพราะมันทรงเสน่ห์ ในโน้ตเดียวกันคนเล่นไม่เหมือนกัน คอนดักเตอร์คุมวงยังคุมไม่เหมือนกัน “เพราะบางคนก็เหมือนกัน ฟังปุ๊บก็ไม่ต่าง แต่ถ้าฟังต่างคือดีแล้ว และนี่คือเสน่ห์ของเพลงคลาสสิก เพราะโน้ตหรือสออร์ที่มันมามันสมบูรณ์เหลือเกิน เพราะฉะนั้นเราไม่มีหน้าที่ไปเปลี่ยนโน้ต แต่เรามีหน้าที่ในการตีความโน้ต”

การเริ่มเล่นเครื่องเสียง เป็นอะไรที่ง่ายมากเหลือเกิน อาจารย์อัสสุช จำได้ว่าในตอนนั้นปีชนะสออยู่ซอย 101/1 มองเห็นมาตั้งแต่ชายเครื่องใช้ไฟฟ้า ทวี ตู้เย็น พัดลม “แต่ว่า ผมจำได้ว่าวันหนึ่งผมเดินเข้าไป ที่ร้านเปิดเพลงโอเวอร์เดอะเรินโบว์ (over the rainbow) แต่จำไม่ได้ว่าเป็นชุดอะไร ฟังแล้วก็เดินผ่านไปไม่ได้ฟังจริงจัง มันเป็นช่วงอินโทรแล้วก็เปียโนก็เข้า โห! มันไพเราะจริงๆ ก็เลยรู้สึกว่าจะเราที่ได้ยินเปียโนจริงๆ แล้วเราก็เล่นเปียโนมาตลอด มันเลยเป็นเสน่ห์อีกอย่างหนึ่ง นักร้องเราก็เคยได้ยินของจริง อันนี้ก็“เป็นเสน่ห์” และเหตุของเสียงเปียโน กับความเป็น ProAc คือมันใช่เลย

แต่ก็นานพอสมควรก่อนที่จะมาถึงเครื่องเสียงทั้งสองชุดนี้ กว่าจะมาถึง ProAc ใช้เวลาเดินทางหลายปี “นานครับ ก็ตั้งแต่เรียนหนังสือ เพราะว่ามันก็มีการเว้นระยะ ตอนที่ไปเรียนหนังสือต่างประเทศ แต่เราก็รู้สึกลึกๆ ว่ายังไรเราก็ต้องฟังเพื่อการศึกษาอยู่ ยังไรเราก็ชอบและมีความสุขไปด้วย มันก็คงจะดี”

สำหรับชุดเครื่องเสียง ด้านล่างประกอบด้วย ProAc D-40R อินทิเกรตเท็ดแอมป์ Octave V70 SE Silver ซีดีเพลเยอร์นั้น ใช้จาก Accoustic Arts Player ES ส่วนหนึ่งจะส่งผ่านสัญญาณคู่ควบไปให้รีซีฟเวอร์ของ NAD ขับเสียงโฮมเธียเตอร์ด้วย ทุกอย่างดูจะกลมกลื่นน่าฟังมาก เสียงดนตรีชัดใส เสียงกลางแน่น และลำโพงที่เบิร์นมาในระดับหนึ่งก็เริ่มจะลงตัว เสียงนิ่งอึม แม้จะไม่เท่าชุดด้านบนที่เล็กกว่า แต่มันจะดีขึ้นทุกอย่างน่าพิศวง

ต่อคำถามที่ว่าสำหรับลำโพง ProAc D-40R และชุดนี้พอใจแล้วหรือไม่ อยากก้าวไปไกลกว่านี้อีกไหม? เสียงตอบนุ่มๆ บอกเราว่า “สำหรับผมคือ ตอนนี้เรียนตามตรงว่าตอนนี้ผมก็เรียนรู้มันอยู่ แต่ถ้าถามว่าลงตัวไหมผมว่าก็คงต้องอยู่กับมันระยะหนึ่ง อันนี้ผมเพิ่งเปลี่ยนสายใหม่ได้ไม่นาน แล้วพอใช้ไป เราก็ค่อนข้างจะรู้ตัวเองมากขึ้น แต่ถามว่าถึงกับต้องเปลี่ยนแนวใหม่คงไม่ใช่ เพราะรู้แล้วว่าชอบแบบนี้แหละ อาจจะแค่ปรับปรุงนิดปรุ้งหน่อย สำหรับผมคืออย่างนั้น แต่ว่าก็คงตั้งต้นจากลำโพง ProAc นี้แหละประทับใจสุดแล้ว”

อาจารย์อัสสุชใช้เวลาอยู่กับเครื่องเสียงหลังจากเลิกสอนแล้ว เหมือนการได้ทบทวนเสียงดนตรีในหัวใจ บางครั้งอาจจะนั่งอยู่กับชุดด้านล่าง คุณตูนผู้ภรรยาที่นั่งฟังชุดด้านบน แต่โดยส่วนใหญ่มักจะฟังพร้อมกัน ส่วนการชมภาพยนตร์นั้นไม่มีมากนัก นอกจากดูคอนเสิร์ตบลูเธียเตอร์เสียเป็นส่วนใหญ่ เครื่องเสียงมีความน่ารักของเขาอยู่ตรงที่ อยายน้อยเราก็เห็นลีล่านักเล่นเปียโนที่เล่นต่างกันไปด้วย รวมถึงวิธีการบันทึกจากสตูดิโอที่ต่างไป ทำให้ทั้งคู่ได้เห็นอะไรที่ละเอียดลึกซึ้งด้วย

ห้องชั้นสามของบ้าน

ในบางช่วงเวลาที่เราก็นั่งสนทนากันไปในหลายๆ เรื่อง หนังสือ ดนตรี เครื่องเสียง เป็นการถ่ายทอดความในใจที่เปิดกว้างน่ารักของคุณสามีภรรยา อาจารย์อัสสุชเคยร่วมวง เล่นคอนเสิร์ตมาก็ไม่น้อย เมื่อเราถามว่าเล่นมาตั้งแต่สมัยใด “ครับ ตั้งแต่เด็กก็เล่นมาตลอด แต่ว่าจะเป็นเพลงคลาสสิก ส่วนใหญ่นะครับ เคยเล่นโซโล เคยเล่นกับวง BSO เล่นกับวงของกรมศิลปากรอะไรแบบนี้ก็มีหลายรูปแบบ เล่นกับนักร้องบางท่าน แต่ปัจจุบันเวลาของทางโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบ ทำให้จะเน้นการสอนมากกว่า ส่วนเครื่องเสียงเป็นเรื่องปัจเจก ความพอใจส่วนตัว การเล่นชุดเครื่องเสียงชั้นดีถึงสองชุด ก็ย่อมมีจุดมุ่งหมาย

“ ส่วนใหญ่ชุดด้านล่างผมจะฟังเป็นเพลงแจ๊ซแล้วก็คลาสสิก ส่วนสำหรับตูจะชอบฟังเพลงร็อก ”

ห้องโถงรับแขก

“พอตีผมมีทั้งสองชุดอยู่ในบ้าน ก็เลยได้ฟังได้ประสบการณ์แตกต่างคือ พอฟังแล้วรู้ว่ามันมีเสน่ห์คนละแบบ ผมจะไม่บอกว่ามันดีหรือไม่ดี แต่มันมีเสน่ห์คนละแบบอย่างแน่นอน คราวนี้ เมื่อก่อน D 30R มันอยู่ข้างล่าง พอฟังแล้วผมชอบ ฟังข้างบนก็ดี แต่ทำไมเราถึงมานั่งข้างล่างบ่อยกว่า และมันก็ดึงดูดให้เรามาข้างล่างบ่อยกว่า คือชุดข้างบน ผมจะใช้ฟังดนตรีคลาสสิกเป็นหลัก”

ชุดเครื่องเสียงบนชั้นสามของบ้านคือชุด ProAc D-30R Ebony พร้อมอินทิเกรตเตอร์ Octave V-70SE Silver แต่ได้ใช้ซีดีเพลเยอร์ของ Moon 360DX Silver ที่แสนจะเรียบง่ายและหรูหราในตัวเอง แม้เสียงของ ProAc D-30R Ebony จะไม่ทรงพลังเท่า ProAc D-40R แต่มันก็ทำให้บริเวณที่มีพื้นที่แคบกว่าเครื่องเสียงชุดด้านล่างเต็มอิมไปด้วยสรรพสำเนียงดนตรีอิมเอิบมาก

ความเรียบง่ายของพื้นที่ห้องแต่ละห้อง หรือบริเวณห้องรับแขกที่มีแกรนด์เปียโนตระหง่านอยู่นั้น ช่างเรียบร้อยสวยงาม ผมสัมผัสได้ถึงความสุขของคนทั้งคู่ที่ได้ฟังดนตรีทั้งจากที่ตัวเองเล่น หรือสอน และยังได้ฟังเครื่องเสียงที่สุดยอด เรียบง่ายไฮเอนด์ที่ไม่หวือหวา แต่เครื่องเสียงทุกชิ้นที่ร่วมมือ ปรีชาหาหรือกับปิยะนัสแล้ว จัดมาให้มัน ลงตัวตรงตามความต้องการ มีเสน่ห์ทั้งสองชุด ในขณะที่ผนังบ้านจัดอะคูสติกร่วมกันระหว่างผืนผนัง ไม้ และส่วนที่เป็นผนังมวลเบาทั่วไป ไม่ปาร์เก้ ฝ้าฉาบสีขาวนวล

ดูไปแล้วทั้งชุดเครื่องเสียง เปียโน และห้องช่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน คล้ายทีพิยวิมานแห่งหนึ่งที่น่าประทับใจ นั่นเพราะเจ้าของบ้านคิดทุกอย่างไว้ในใจ แล้วมองถ่ายให้ช่างทำออกมาได้อย่างสมบูรณ์ “จริงๆ ตอนที่จะทำเฟอร์นิเจอร์บิลท์อินที่บ้านนะครับ ผมก็คิดไว้แล้วว่าต้องเป็นแบบนี้ ตอนแรกก็เหมือนเขาจะมีชั้นขึ้นมา ไม่ได้เรียบแบบนี้ครับ ผมก็บอกว่าไม่ต้องเดี๋ยวผมจะซื้อเครื่องเสียง ในทั้งหมดที่มา สิ่งที่มาอันแรกคือชั้นวางซึ่งมันก็ได้ดีดีมาก แต่มันเข้ากับสไตล์บ้าน อันนี้ซื้อตั้งแต่บ้านยังไม่เสร็จ”

โดยส่วนตัวแล้วอาจารย์ท่านนี้ ไม่นิยมดูหนังมากมายนัก แต่เน้นไปที่คอนเสิร์ต ดังนั้น การเลือกซื้อซีดีซีดีวีเออร์มาเสริมก็จึงเป็นโอเคส่วนตัวเองจริงๆ “ครับก็คงแค่นี้เพราะผมไม่เน้นดูหนังเท่าไร่ ดูบางที ก็ดูคอนเสิร์ต ส่วนใหญ่ผมจะเน้นฟังเพลง ดูหนังไม่เคยดูจบ ดูเรื่องหนึ่งต้องดูสามรอบถึงจะจบ ดูก็มองก็หลับ หนังก็ดูด้วย แต่ว่าจะดูคอนเสิร์ตเยอะ ผมก็เลยเลือกตัว NAD”

ก่อนมาจากกันวันนั้น ด้วยรอยยิ้มเปื้อนใบหน้าทั้งสองอาจารย์สามารถบรรยาย และทีมงานของเรา ได้นั่งดื่มชาอุ่นๆ ประกอบกับได้ฟังอาจารย์ อธิบาย บรรเลงเปียโนให้เราฟังสองเพลงรวด อะไรจะงดงามปานนั้นกับภาพที่เห็นตรงหน้า หลังจากได้แวะเยี่ยมชมส่วนด้านหน้าคือโรงเรียนสอนเปียโนที่ดูมีมาตรฐานน่าทึ่ง สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยแล้ว เราก็จากซอยเย็นอากาศมาแบบเป็นสุขและสบายใจยิ่งนัก

The System ชั้นสามของบ้าน

Speaker	: ProAc D-30R Ebony
Integrated Amp	: Octave V-70 SE Silver
CD Player	: Moon 360DX Silver
Speaker cable	: JPS Labs Superconductor V Speaker Cable
AC Powercord	: Audioquest NRG-10 + NRG-500
Analog Interconnect	: JPS Labs Superconductor-Q

The System ห้องโถงรับแขก

Speaker	: ProAc D-40R Ebony
Integrated Amp	: Octave V-70 SE Silver
CD Player	: Accoustic Arts Player ES
Speaker cable	: JPS Labs Aluminata Speaker Cable
AC Powercord	: Audioquest NRG-1000 (2)
AC Powercord	: JPS Labs Kaptavator
Analog Interconnect	: JPS Labs Superconductor-3

